Gearresteerd in Spanje

vAbuDhabiColomboCopenhagenLondonLuandaSanJoséSana'aZagrebAbujaChongqingCotonouLjubljanaLuxembourgSanFranciscoSantiagoDeChi

BrasiliaHarare lakartaNewDelhiPara heHaau ioBeijingBogotaHavanaIstanbulNew`

vAbuDhabiColomboCopenhaq YangonAccraChicagoDakarLisb

oDeChileYangonAccraChicagoDakarLisbonMadridRomeSantoDoming alaamKuwaitMaputoRioDeJaneiroSar

rare lakarta New siTheHagueBelgradeB

gton Algiers Čape Town Dar Ě

bilisiTheHaqueBelgradeBerlinHoChiMinhCityHongKongOsloTehranTelAvivAbuDhabiCo

Gearresteerd in Spanje

Woordenlijst

Inhoudsopgave

Inleiding	5	
1. Algemeen Wat gebeurt er als u bent gearresteerd in het buitenland? Wat doet u als u bent gearresteerd in het buitenland? Wat doet het ministerie van Buitenlandse Zaken?	7	
2. Bijstand Consulaire bijstand en de landenlijst De Nederlandse Vertegenwoordiging	9	
3. Detentie Wat te doen tijdens detentie	15	
4. Rechtsbijstand Particulier advocaat Pro Deo advocaat Tolk	23	13
5. Het strafproces	27	
6. Mogelijkheid tot strafoverdracht WOTS WETS	35	
7. Tot slot	37	
8. Bijlagen Adressenlijst Nederlandse vertegenwoordiging Overige nuttige adressen Landenlijst Adressen van detentiegentra	39	

U bent gearresteerd in Spanje. Het is mogelijk om na uw arrestatie bepaalde hulp te ontvangen van de Nederlandse vertegenwoordiging. Deze hulp wordt consulaire bijstand genoemd. Nederlandse vertegenwoordigingen zijn ambassades, consulaten-generaal en honorair consulaten die Nederland vertegenwoordigen in het buitenland. Zij geven u informatie en staan u bij in deze moeilijke situatie. Eventueel verwijzen zij u door naar hulpverlenende instanties.

Deze brochure is geschreven om u en uw familie te informeren over rechtsbijstand, het strafproces, het gevangeniswezen en de rol van verschillende Nederlandse instanties tijdens uw detentie. Eerst vindt u informatie over wat de Nederlandse vertegenwoordiging wel of niet voor u kan betekenen. Daarna volgt informatie over uw detentie. Vervolgens wordt ingegaan op de rechtsbijstand die u kunt krijgen en het strafproces. Tot slot worden de mogelijkheden om uw straf in Nederland uit te zitten behandeld.

Als u in contact wenst te komen met de Nederlandse vertegenwoordiging moet u dit aangeven bij de lokale autoriteiten. Pas daarna wordt de Nederlandse vertegenwoordiging ingelicht over uw arrestatie en zal een consulair medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging proberen zo spoedig mogelijk contact met u op te nemen. Dit kan zijn in de vorm van een bezoek, een telefoongesprek of het toesturen van een informatiepakket.

Houdt u er rekening mee dat het rechtssysteem en de gevangenissen in het buitenland anders zijn dan in Nederland.

Een arrestatie in het buitenland roept ook voor uw familieleden en/of andere relaties vaak veel vragen op. U kunt één contactpersoon in Nederland aanwijzen die contact kan opnemen en onderhouden met het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag over uw detentie. U bepaalt zelf wie deze contactpersoon is.

Contactgegevens van de hulpverlenende instanties vindt u achter in deze brochure. Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen? Neemt u dan contact op met de Nederlandse vertegenwoordiging in uw regio. U vindt de Nederlandse vertegenwoordiging in uw regio in de meeste hoofdsteden van het land. Adressen vindt u via de lokale autoriteiten, via het internet: www.rijksoverheid.nl of via het lokale telefoonboek.

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Wat gebeurt er als u bent gearresteerd in het buitenland?

Als u in het buitenland bent gearresteerd, betekent dit dat u volledig bent onderworpen aan het strafrechtsysteem van dat land. Dit strafrechtelijk systeem kan nogal verschillen van het Nederlandse systeem. Realiseert u zich dat u **in geen geval** een beroep kunt doen op het feit dat u buitenlander bent om u te onttrekken aan het strafrechtsysteem in een ander land.

Wat doet u als u bent gearresteerd in het buitenland?

U doet er goed aan de Nederlandse vertegenwoordiging zo snel mogelijk door de lokale autoriteiten op de hoogte te laten brengen van uw arrestatie. Als Nederlander, of als u in bezit bent van een geldig Nederlands vreemdelingen- of vluchtelingenpaspoort, heeft u recht op contact met een consulair medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging. Consulaire medewerkers kunnen u daar waar mogelijk en toegestaan consulaire bijstand verlenen wanneer u daar om verzoekt. Zij geven u dan advies en informatie en kunnen u doorverwijzen naar hulpverlenende instanties.

Wat doet het ministerie van Buitenlandse Zaken?

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft vooral een bemiddelende taak. Wanneer u schriftelijk aangeeft dat u van deze bemiddeling gebruik wenst te maken, zal de contactpersoon die u heeft aangewezen worden geïnformeerd over uw arrestatie. Ook zullen belangrijke zaken zoals uw verblijfplaats en uw vonnis aan uw contactpersoon worden doorgegeven. Het ministerie van Buitenlandse Zaken kan eventueel ook bemiddelen bij het overmaken van geld door familie of andere relaties. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

[7]

De Nederlandse overheid treedt op grond van internationale afspraken niet in de rechtsgang van een ander land als het gaat om de totstandkoming van een rechterlijk oordeel over de schuldvraag en de bepaling van de strafmaat. Wel kan Nederland de lokale autoriteiten aanspreken op een menswaardige behandeling wanneer duidelijk wordt dat u slechter wordt behandeld dan de andere gedetineerden in dezelfde omstandigheden.

2. Bijstand

Consulaire bijstand en de landenlijst

Het land waar u gedetineerd bent, is verantwoordelijk voor uw welzijn. Elk land bepaalt zelf de mate van zorg aan de gedetineerden. De landen die op de landenlijst staan, voldoen op grond van internationale afspraken en verdragen aan een aantal minimum voorwaarden op het gebied van detentieomstandigheden. Dat betekent overigens niet dat de omstandigheden gelijk zijn aan die in Nederland.

Landenlijst

Als u bent gedetineerd in een land dat op de landenlijst staat, ontvangt u een basispakket consulaire bijstand. Dit basispakket bestaat uit:

- Uitgebreide schriftelijke informatie over de consulaire bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken en over andere instanties betrokken bij de gedetineerdenbegeleiding;
- 2) Eén persoonlijk bezoek van een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging;
- 3) Mogelijk juridisch advies en begeleiding bij resocialisatie;
- 4) Een tijdschrift.

De landenlijst vindt u in de bijlage.

Niet op de landenlijst

Als u bent gedetineerd in een land dat niet op de landenlijst staat, ontvangt u het basispakket en een aanvullend maatwerkpakket. Onder dit aanvullende maatwerkpakket vallen:

- Vervolgbezoeken door een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging;
- 2) Extra (lokale) zorg tijdens de detentie waar toegestaan;
- Een maandelijkse gift.

|9|

De Nederlandse vertegenwoordiging

De Nederlandse ambassade in Madrid is in Spanje de officiële vertegenwoordiging van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caraïbisch Nederland. Onder de ambassade in Madrid vallen de honorair consulaten te Barcelona, Bilbao, Ceuta, Gijón, La Nucía (Benidorm), Palma de Mallorca, Sevilla, Tenerife, Torremolinos en Valencia. De ambassade en de honorair consulaten behartigen de belangen van alle Nederlanders in Spanje.

De adressen en telefoonnummers van deze Nederlandse vertegenwoordigingen vindt u achter in deze brochure.

Contact

Een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging probeert na de melding van uw arrestatie zo snel mogelijk met u in contact te komen door middel van een bezoek, een telefoongesprek of het toesturen van een informatiepakket. Dit is niet altijd eenvoudig of mogelijk. De Nederlandse vertegenwoordiging heeft daarvoor namelijk toestemming van de plaatselijke autoriteiten nodig. De Nederlandse vertegenwoordiging zal altijd haar uiterste best (blijven) doen om contact met u op te nemen. U doet er verstandig aan zelf de lokale autoriteiten in te lichten als u contact met de Nederlandse vertegenwoordiging wenst.

Inlichten over plaatselijke procedures

De Nederlandse vertegenwoordiging informeert u (in grote lijnen) over het Spaanse lokale rechtsstelsel, zoals:

- · bijzonderheden over rechtshulp
- procedures over vervolging
- · voorarrest
- vrijlating op borgtocht
- instellen van beroep
- · aanvragen van gratie

De informatie over het lokale rechtsstelsel helpt u beter te begrijpen wat er gebeurt en wat uw rechten zijn. Voor meer gedetailleerde informatie over de Spaanse wet- en regelgeving kunt u terecht bij een advocaat.

De weg wijzen naar juridische hulp

De Nederlandse vertegenwoordiging kan u de weg wijzen naar juridische hulp, zoals de rechtsbijstand waar uitgebreider op in wordt gegaan in hoofdstuk 4. De Nederlandse vertegenwoordiging kan er niet voor zorgen dat u een voorkeursbehandeling krijgt of op borgtocht vrij kunt komen. Ook kan niet in de rechtsgang van een ander land worden getreden en kan er geen onderzoek worden ingesteld naar een strafbaar feit. De Nederlandse vertegenwoordiging kan u wel een lijst geven met namen van advocaten, maar doet geen uitspraken over de kwaliteit van die advocaten.

Dubbele nationaliteit

Als u naast de Nederlandse nationaliteit ook een andere nationaliteit bezit en u in het land van die andere nationaliteit bent gearresteerd, zal de Nederlandse vertegenwoordiging zich inzetten om op dezelfde manier en in dezelfde mate consulaire bijstand te verlenen als aan andere gedetineerden met (alleen) de Nederlandse nationaliteit, mits de lokale autoriteiten daar toestemming voor verlenen.

Het kan gebeuren dat de Nederlandse vertegenwoordiging u geen consulaire bijstand mag verlenen. Veel landen gaan er namelijk niet mee akkoord dat gedetineerden met een dubbele nationaliteit consulaire bijstand krijgen van de vertegenwoordiging van de andere nationaliteit.

In het geval u naast de Nederlandse nationaliteit ook een andere nationaliteit bezit en u in een derde land gearresteerd bent, dient u een keuze te maken van welke vertegenwoordiging u consulaire bijstand wenst. Voorbeeld: als u de Nederlandse én de Italiaanse nationaliteit heeft en in Costa Rica bent gedetineerd, moet u kiezen of u consulaire bijstand wenst van de Italiaanse vertegenwoordiging of van de Nederlandse vertegenwoordiging.

Minderjarige kinderen

Heeft u het ouderlijk gezag over één of meer kinderen? Op het moment dat u gedetineerd raakt, is het mogelijk dat u dit gezag niet meer kunt uitoefenen. Als de andere ouder die achterblijft ook ouderlijk gezag heeft, kan hij of zij gewoon beslissingen voor de kinderen nemen. Denk bijvoorbeeld aan beslissingen over school of medische behandelingen. Maar bent u de enige ouder die het gezag over deze kinderen heeft en gaan

Bescherming persoonsgegevens

Het ministerie van Buitenlandse Zaken mag - om privacy-redenen en ter voorkoming van misverstanden - zonder uw toestemming geen informatie aan andere personen verstrekken.

Juridisch advies

Stichting PrisonLAW geeft onder bepaalde voorwaarden onafhankelijk juridisch advies aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland en zet zich in voor het bestrijden van mensenrechtenschendingen.

Het is mogelijk dat PrisonLAW in samenwerking met uw lokale advocaat de verdediging in uw strafzaak voert. PrisonLAW mag in het buitenland niet zelfstandig als advocaat optreden en werkt daarom altijd samen met een lokale advocaat. Daarnaast kan PrisonLAW uw familieleden of andere contactpersonen in Nederland juridisch advies geven over uw zaak. Ook kan PrisonLAW u helpen bij een aantal procedures, zoals kwijtschelding van boetes, verzoeken tot voorwaardelijke invrijheidsstelling en het begeleiden van uw WOTS-verzoek. PrisonLAW kan gedetineerden in het buitenland bezoeken om de voortgang van de rechtszaak te bespreken. Ook overleggen zij met advocaten en instanties.

U kunt aan de Nederlandse vertegenwoordiging aangeven dat u begeleiding wenst door PrisonLAW. Na een intakegesprek met u of uw contactpersoon bepaalt PrisonLAW of en op welke manier zij u kunnen bijstaan in uw rechtszaak. Voor deze werkzaamheden vraagt PrisonLAW een kleine financiële vergoeding. Gesprekken met een medewerker van PrisonLAW zijn vertrouwelijk.

Voor meer informatie kunnen u en uw contactpersoon kijken op www.prisonlaw.nl.

Resocialisatie

Bureau Buitenland van Reclassering Nederland ondersteunt gedetineerden die in Nederland wonen en een Nederlands paspoort of een geldige Nederlandse verblijfsvergunning hebben en die na de detentie terugkeren naar Nederland.

Zij doen dit door de inzet van vrijwilligers. Indien er vrijwilligers van Bureau Buitenland in uw land van detentie actief zijn (dit is niet in ieder land toegestaan), kunnen zij u bezoeken en gesprekken met u voeren over uw terugkeer op termijn naar Nederland. Verder kan Bureau Buitenland u ondersteunen met het opmaken van een sociaal rapport of het aanbieden van studiefaciliteiten. De gesprekken die u voert met de vrijwilligers zijn vertrouwelijk.

Om in aanmerking te komen voor begeleiding door Bureau Buitenland dient u het reclasseringsformulier in te vullen en terug te (laten) sturen naar Reclassering Nederland. Bureau Buitenland zal daarna contact met u opnemen.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en Bureau Buitenland van Reclassering Nederland wisselen, als u daarvoor toestemming geeft, op beperkte schaal informatie uit.

Voor meer informatie kunnen u en uw contactpersoon kijken op www.reclassering.nl.

Extra zorg

In landen die niet op de landenlijst staan, kunt u een beroep doen op extra zorg. Bureau Buitenland van Reclassering Nederland biedt deze sociale en maatschappelijke zorg aan. Hieronder vallen een handboek stresshantering en extra bezoeken ter ondersteuning. Bespreekt u deze extra zorg met de reclasseringsvrijwilliger.

|13|

3. Detentie

Wat te doen tijdens detentie

Algemeen

In dit hoofdstuk leest u meer over het Spaanse gevangeniswezen. De situatie is van toepassing op zowel huizen van bewaring als gevangenissen.

Contactpersoon

U mag zelf één contactpersoon aanwijzen waarmee het ministerie van Buitenlandse Zaken contact onderhoudt. Bij voorkeur woont uw contactpersoon in Nederland en is meestal een partner, ouder, naast familielid of goede vriend/vriendin.

Om te weten te komen wat er met u gebeurt en hoe het met u gaat, kan een contactpersoon in Nederland contact onderhouden met het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag, Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid, afdeling Consulaire Aangelegenheden (DCV/CA), telefoonnummer: +31 (0)70 - 348 5050, bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 12.30 uur.

Wanneer beschikbaar, zal het ministerie uw contactpersoon informeren over het volledige adres van de gevangenis en eventueel de naam en contactgegevens van uw advocaat.

Familieleden van gedetineerden die op Aruba, Sint Maarten, Curaçao en Caraïbisch Nederland wonen, kunnen zich wenden tot de Nederlandse vertegenwoordigingen op de betreffende eilanden.

De adressen daarvan vindt u achter in de brochure.

Reglement

Er is een algemeen reglement ("folleto informativo general"), dat voor alle gevangenissen in Spanje geldt. U dient zich aan deze regels, die u bij aankomst hoort te ontvangen, te houden. Indien u dit reglement niet ontvangt, vraag er dan naar bij de gevangenisautoriteiten. Wanneer u zich niet houdt aan de regels heeft de gevangenisdirectie het recht bepaalde

|15|

privileges, zoals het inkopen van artikelen bij de gevangeniswinkel en/of telefoneren, tijdelijk af te nemen. Ook kunt u voor bepaalde tijd in een isolatiecel geplaatst worden.

Plaats van detentie

Na het verblijf op het politiebureau wordt u overgebracht naar een gevangenis in het ressort waarin het strafbare feit werd gepleegd. Verzoeken tot overplaatsing hebben in dit stadium meestal geen resultaat. In de beginperiode van de detentie worden verdachten soms in afzondering gehouden van de overige gedetineerden. Dit gebeurt om het gerechtelijk vooronderzoek zo ongestoord mogelijk te laten verlopen. Als de berechting tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf leidt, wordt u meestal overgeplaatst naar een andere strafinrichting. In welke gevangenis u terecht komt hangt af van bepaalde criteria zoals leeftijd, duur van de straf en vluchtgevaar. Ook speelt mee hoe u zich in de periode daarvoor heeft gedragen. Het kan gebeuren dat u tijdens het voorarrest wordt overgeplaatst naar een andere gevangenis en voor de rechtszitting tijdelijk wordt teruggeplaatst naar de gevangenis in de regio waar u werd gearresteerd. U kunt zelf invloed uitoefenen op de plaatsing door via de gevangenisdirecteur een schriftelijk verzoek in te dienen bij het Spaanse ministerie van Binnenlandse Zaken. U kunt daarbij o.a. betere bereikbaarheid voor uw bezoekers vanuit Nederland aangeven als reden. Dit kan bij de beslissing daarover een rol spelen.

Er zijn verschillende soorten inrichtingen:

Centro Penitenciario

- a. afdelingen primer grado (niveau 1) gesloten afdeling voor zware gevallen en voorarrest;
- b. afdelingen segundo grado (niveau 2) afdeling met normaal regime;

Centro de Inserción Social

- c. afdelingen tercer grado (niveau 3) inrichting met open regime;
- d. afdelingen cuarto grado (niveau 4) voorwaardelijke vrijheid.

Hoe hoger het niveau van uw afdeling, hoe meer vrijheden u toegekend krijgt.

Taal

Voor buitenlandse gedetineerden kan de Spaanse taal een groot probleem vormen. Het gevangenispersoneel spreekt meestal alleen Spaans. Als nieuwkomer kunt u zich op de hoogte laten brengen door medegedetineerden die wel genoeg kennis van het Spaans hebben. Verder kunt u hierin verandering brengen wanneer u zo snel mogelijk probeert Spaans te leren. Vraag naar de studiemogelijkheden bij de gevangenisdirectie. Ook kunt u via Reclassering Nederland een aanvraag indienen om een schriftelijke talencursus Spaans op afstand te volgen.

Inkoop

Aanvullingen op het eten, zoals fruit, snoep, rook- en toiletartikelen en schrijfwaren kunt u doorgaans in de gevangeniskantine kopen. Voor de aankoop van andere zaken, zoals kleding, moet u de hulp inroepen van de gevangenisadministratie.

Bezoekmogelijkheden

De bezoekmogelijkheden verschillen per inrichting. U en uw bezoekers dienen zich van tevoren bij de sociale dienst van de gevangenis goed op de hoogte te stellen van de mogelijkheden en de details van het bezoekregime. Voor elk bezoek blijft toestemming van de gevangenisdirecteur noodzakelijk.

Tijdens de voorlopige hechtenis is een beperkt aantal bezoeken toegestaan, maar doorgaans alleen van familieleden. Voor bezoek moet u tijdig van te voren toestemming vragen aan de gevangenisdirectie en in sommige gevallen ook aan de officier van justitie die met het gerechtelijk onderzoek belast is.

Als de gegevens van een reisdocument bekend zijn bij de gevangenisautoriteiten, kan uw familie zelf telefonisch een afspraak maken voor een bezoek. Dit kan op telefoonnummer +34 (0)91 33 56 099 van maandag tot en met woensdag van 00:00 tot 24:00 uur. Uw familie moet dan wel uw identiteitsnummer ('NIS') en het nummer van het geregistreerde reisdocument bij de hand hebben.

Gewoonlijk kunt u bezoek ontvangen in afgesloten ruimten waarbij u gescheiden wordt door een glazen wand. In sommige gevallen mag u uw bezoeker ontvangen in een kamer zonder toezicht. Dit geldt met name voor

gehuwden en officieel samenwonenden. U dient deze bezoeken (tijdig) apart aan te vragen. Na de berechting kunt u regelmatig bezoek ontvangen volgens de bezoekregeling. Voor elk bezoek blijft toestemming van de gevangenisdirecteur noodzakelijk.

Steeds moeten uw bezoekers aantonen welke band zij met u hebben. Omdat bezoek uit Nederland lang moet reizen, zijn er soms bepaalde extra voorzieningen toegestaan, zoals langer of vaker bezoeken in korte tijd. Overnachtingsmogelijkheden in de buurt van de gevangenis zijn niet moeilijk te vinden. Ook zijn er veel goedkope bus- en vliegreizen vanuit Nederland naar Spanje.

Correspondentie

U mag, indien u geen sancties zijn opgelegd, onbeperkt brieven verzenden en ontvangen, maar u moet daarbij wel rekening houden met censuur. De gevangenisdirectie kan en mag de inhoud van uw brieven controleren. Bij censuur treedt al gauw vertraging op in de verzending of afgifte, zeker wanneer de brief in het Nederlands is geschreven en eerst vertaald moet worden.

Telefoneren

Gedurende de eerste maand van uw detentie mag u naar een beperkt aantal nummers bellen, zonder dat u daarvoor bewijsstukken hoeft te overleggen. Daarna dient u echter van de nummers die u wilt bellen een telefoonrekening te overleggen, ter controle door de gevangenisdirectie. Algemene regel is dat u vijf keer per week vijf minuten mag bellen. Telefoonkaarten zijn tegen betaling verkrijgbaar binnen de gevangenis.

Geld

U mag geld ontvangen in de gevangenis, maar nooit rechtstreeks in contanten. Via het gewone bankverkeer kan voor u geld overgemaakt worden op het rekeningnummer van de gevangenis. U dient dan wel de internationale bankgegevens van de bankrekening van de gevangenis (de zogenaamde BIC en IBAN-codes) door te geven aan de persoon die geld voor u gaat overmaken.

Bij de overmaking moeten uw volledige voornamen en achternaam en, indien bekend, uw interne registratienummer vermeld worden. De bank stuurt het geld dat op de gevangenisrekening wordt gestort op één vast

|18|

moment door, nadat er door verschillende stortingen een van te voren vastgesteld bedrag is bereikt. De gevangenis kent gewoonlijk één betaaldag per week. Er kan dus enige tijd overheen gaan voordat u in de gevangenis daadwerkelijk over uw geld kunt beschikken.

De Nederlandse vertegenwoordiging betaalt geen boetes en geeft geen voorschotten. U kunt uw familie of andere relaties vragen geld over te maken.

Pakketten

Het is in Spanje niet toegestaan pakketten per post te ontvangen. Indien uw familie of vrienden een pakket aan u willen zenden, zullen zij deze persoonlijk en op een vastgestelde datum moeten afgegeven bij de gevangenis. Vooraf kunt u informeren wat wel en wat niet in een pakket mag zitten. Wanneer uw familie of vrienden niet in staat zijn pakketten aan de gevangenispoort af te leveren, bieden verschillende gevangenissen de mogelijkheid pakketten te laten bezorgen via een liefdadigheidsorganisatie of via het Rode Kruis. Vraagt u bij de "servicio social" in de gevangenis naar de mogelijkheden.

Medische zorg

De gezondheidszorg in Spaanse gevangenissen is doorgaans goed. De kwaliteit kan echter wel per inrichting verschillen. Iedere gevangenis beschikt over een arts die verantwoordelijk is voor de gezondheidszorg van de gedetineerden. Als u medicijnen gebruikt, is het van belang de arts zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen. Ook schriftelijke informatieverstrekking van uw Nederlandse arts is van groot belang.

Tandheelkundige behandelingen beperken zich tot het hoogst noodzakelijke, zoals het trekken van tanden en het wegnemen van pijn. Soms krijgt een gedetineerde toestemming om zich door een tandarts buiten de inrichting te laten behandelen. U moet in dat geval wel zelf de kosten betalen. Ook kunt u zich in sommige gevallen tegen betaling door een particuliere tandarts laten behandelen binnen de inrichting.

|19|

De meeste gevangenissen beschikken over een bibliotheek waar u boeken en tijdschriften kunt lenen. Er zijn maar weinig boeken in de Nederlandse taal beschikbaar. De Nederlandse vertegenwoordiging probeert zoveel mogelijk boeken te verzamelen voor de bibliotheken.

Klachten

Behalve bij de directie van de gevangenis kunt u zich over uw behandeling beklagen bij de toeziende rechter ("Juez de Vigilancia"). Iedere gedetineerde kan zich persoonlijk tot hem of haar wenden. Eventueel kunt u zich ook beklagen bij de officier van justitie die belast is met het toezicht op de gedetineerdenzorg ("Fiscal de Vigilancia Penitenciaria").

Klachten kunt u ook mondeling of schriftelijk indienen bij uw advocaat. Wanneer u dit doet, stelt u dan ook de Nederlandse vertegenwoordiging hiervan in kennis. Ernstige klachten over de behandeling in de gevangenis kunt u eventueel bespreken met de Nederlandse vertegenwoordiging. Het is echter raadzaam in eerste instantie de interne klachtprocedures van de gevangenis zelf te volgen.

Werk

Het is mogelijk om in aanmerking te komen voor het doen van betaald werk. Er is echter een beperkt aantal arbeidsplaatsen beschikbaar. Voor meer informatie kunt u terecht bij het gevangenispersoneel.

Sociale zekerheid

Nederlandse gedetineerden in Nederland hebben geen recht op een uitkering en AOW. Ook Nederlandse gedetineerden in het buitenland niet. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is door nieuwe wetgeving sinds 1 januari 2014 verplicht uw gegevens door te geven aan uitkeringsinstanties. Daarnaast bent u ook zelf verplicht, eventueel via uw contactpersoon, de uitkeringsinstantie te informeren over uw detentie. Uitkeringen die tijdens detentie onterecht zijn ontvangen, worden met terugwerkende kracht teruggevorderd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Studieaanbod van de gevangenis

In sommige gevallen bestaat de mogelijkheid om binnen de gevangenis diverse cursussen te volgen, waaronder Spaans. Vraag naar de mogelijkheden bij de gevangenisdirectie.

Geestelijke zorg

Omdat Spanje een katholiek land is, is de reguliere geestelijke zorg die in de gevangenis wordt aangeboden katholiek van aard. U kunt echter een verzoek indienen voor het ontvangen van andere geestelijke zorg, zoals protestantse of islamitische.

Sociale zorg

In alle gevangenissen werken maatschappelijk werkers ("asistentes sociales"). Zij houden zich bezig met de sociale problemen van gedetineerden. Als u contact wilt met een maatschappelijk werker moet u daartoe zelf het initiatief nemen. Door de grote werkdruk van maatschappelijk werkers in gevangenissen is een gesprek niet altijd meteen mogelijk.

Verlofmogelijkheden

De gevangenisautoriteiten beoordelen gewoonlijk iedere zes maanden of er aanleiding bestaat u over te plaatsen naar een afdeling met een ander niveau. Dit is afhankelijk van uw gedrag en ontwikkeling en de lengte van de straf die u nog moet uitzitten. Wanneer u op een afdeling van het tweede of derde niveau bent geplaatst, kunt u in aanmerking komen voor verlof ("permiso"). U moet minimaal een kwart van de straf hebben uitgezeten en tijdens uw detentie goed gedrag hebben vertoond. Als de autoriteiten van mening zijn dat u van het verlof misbruik kan maken door te vluchten, dan wordt het verzoek om verlof afgewezen. Bij plaatsing op een afdeling van het derde niveau kan de gevangenisleiding verlof verlenen. In het algemeen oordeelt de toeziende rechter ("Juez de Vigilancia") over het verlof.

Einde detentie

Als u niet beschikt over geld om naar Nederland terug te keren, kunt u minimaal twee weken voor vertrek een verzoek tot tegemoetkoming in de kosten indienen bij de maatschappelijk werker van de gevangenis. Hiervoor heeft u een geldig reisdocument nodig en eventueel een geldige verblijfsvergunning, wanneer u niet de Nederlandse nationaliteit bezit. Als u niet over deze documenten beschikt, moet u er nog tijdens uw verblijf in

de gevangenis voor zorgen dat u dit heeft geregeld. Neem daarvoor contact op met de Nederlandse vertegenwoordiging.

Houdt u er rekening mee dat uw verzoek tot tegemoetkoming in de kosten afgewezen wordt. Een folder over de mogelijkheden van financiering van uw terugreis is verkrijgbaar bij de maatschappelijk werker van de gevangenis. Daarin staat ook informatie over de rechten en plichten tijdens de voorwaardelijke invrijheidstelling.

4. Rechtsbijstand

Algemeen

Wie in Spanje wordt gearresteerd op verdenking van het plegen van een strafbaar feit, heeft recht op rechtsbijstand. De Spaanse wet stelt het aanstellen van een advocaat verplicht. De verdediging moet worden gevoerd door een in Spanje erkende advocaat. Inschakeling van een Nederlandse advocaat (voor eigen rekening) is alleen mogelijk in samenwerking met een in Spanje erkende advocaat. Vragen over uw rechtszaak dient u te bespreken met uw advocaat. De Nederlandse vertegenwoordiging kan en mag u hierover geen advies geven.

Particulier advocaat

Indien u dit wenst, kunt u een particulier advocaat aantrekken. U moet er in dat geval wel rekening mee houden dat de kosten voor de diensten van deze advocaat hoog kunnen zijn. De Nederlandse vertegenwoordiging kan eventueel een lijst met namen en adressen van advocaten verstrekken. Zij draagt echter geen enkele verantwoordelijkheid voor de wijze waarop de uiteindelijk door u gekozen advocaat de verdediging voert of het resultaat dat hij of zij behaalt. Het honorarium van een advocaat bepaalt u, met de nodige zorgvuldigheid, zelf in overleg met de advocaat. In Spanje neemt de Nederlandse overheid de kosten van de verdediging **niet** voor haar rekening. Het is evenmin mogelijk bij de overheid een geldlening of voorschot aan te vragen voor het betalen van uw advocaat. U kunt een Nederlandse advocaat (op eigen kosten) als adviseur van uw Spaanse advocaat inschakelen. Een Nederlandse advocaat kan u in Spanje echter niet voor de rechtbank verdedigen.

Pro Deo advocaat

De Spaanse wet schrijft voor dat iemand die in voorlopige hechtenis zit en geen advocaat kan betalen een kosteloze (pro Deo) advocaat ("Abogado de Oficio") toegewezen krijgt. De rechter commissaris ("Juez de Instrucción") vraagt u of u zelf een advocaat aanstelt of dat u in aanmerking wilt komen voor een pro Deo advocaat. Het college van advocaten ("Colegio de Abogados") benoemt een pro Deo advocaat die uw belangen moet verdedigen.

Hoewel de Spaanse wet niet voorschrijft dat deze pro Deo advocaat de gehele rechtsgang moet volgen, is dit dikwijls wel het geval. Ook kan in de loop van de rechtsgang een andere pro Deo advocaat optreden als de u toegewezen pro Deo advocaat verhinderd is, bijvoorbeeld door ziekte, na onenigheid met de gedetineerde of omdat hij een andere zaak moet bepleiten.

Wanneer in een later stadium blijkt dat u wel geld heeft, kunt u verplicht worden de gemaakte kosten te vergoeden.

U moet er rekening mee houden dat de meeste pro Deo advocaten alleen contact met u opnemen als er zich nieuwe ontwikkelingen voordoen. Dit betekent in de praktijk dat u hen niet vaak persoonlijk zult spreken. Wanneer u niet tevreden bent over de wijze waarop uw advocaat uw belangen behartigt, kunt u een verzoek indienen bij het college van advocaten of bij de behandelende rechter om een andere pro Deo advocaat toegewezen te krijgen. Een nieuwe pro Deo advocaat hoeft niet altijd beter te zijn.

Een rechter is bovendien niet verplicht een nieuwe advocaat toe te wijzen.

Tolk

Iedere verdachte die de Spaanse taal onvoldoende beheerst, heeft recht op een tolk bij het eerste verhoor bij de politie of de douane. In Spanje zijn relatief weinig beëdigde tolken Nederlands. Het aantrekken van een goede tolk is daarom niet altijd mogelijk. Wanneer u ook een andere taal dan het Nederlands redelijk beheerst, dan kan de rechtbank volstaan met een tolk in die andere taal. Wanneer zich hierbij problemen voordoen, moet u dit bespreken met uw advocaat. Tijdens de zittingen heeft u ook recht op een tolk. Mocht u een tolk nodig hebben, dan moet u dit kenbaar maken bij uw advocaat. Voor de diensten van deze tolk hoeft u niets te betalen. De medewerkers van de Nederlandse vertegenwoordiging kunnen en mogen niet optreden als tolk. Zij kunnen u wél uitleggen hoe u een tolk kunt inschakelen.

De autoriteiten zijn niet verplicht documenten schriftelijk te vertalen in de taal van een gearresteerde buitenlander. Indien u de inhoud van een verklaring niet goed begrijpt, doet u er goed aan daarover eerst duidelijkheid te verkrijgen voordat u een verklaring ondertekent. U kunt

bijvoorbeeld uw advocaat of de gevangenisautoriteiten vragen om een mondelinge vertaling.

Mocht u buiten de verhoren en zittingen om problemen hebben in de communicatie met uw advocaat, dan kunt u overwegen daarvoor zelf een tolk in te schakelen. De eventuele kosten voor de diensten van deze tolk komen in dat geval voor uw eigen rekening.

5. Het strafproces

Algemeen

Het Spaanse strafproces verschilt aanzienlijk van het Nederlandse strafproces. Gewoonlijk wordt de strafzaak behandeld in de regio waarbinnen het delict is gepleegd. Voordat u officieel wordt beschuldigd, vindt er een onderzoek plaats. Het is mogelijk dat u tijdens het onderzoek alleen contact heeft met uw advocaat en met officiële instanties zoals de Nederlandse vertegenwoordiging. Tijdens rechtszittingen zijn de advocaat en zo nodig een tolk aanwezig. Soms wordt u naar de rechtbank gebracht, maar vindt er op die dag geen rechtszitting plaats. Onderzoeksgegevens of procedures zijn op dat moment niet compleet. Er wordt dan latere datum voor de rechtszitting vastgesteld. Vragen over uw rechtszaak moet u bespreken met uw advocaat. De Nederlandse vertegenwoordiging kan en mag u hierover geen advies geven.

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de diverse fasen van het strafproces:

- 1. Arrestatie
- 2. Ondervraging/verhoor
- 3. Voorlopige hechtenis
- 4. Vrijlating op borgtocht
- 5. Voorlichtingsrapport reclassering
- 6. Rechtszitting
- 7. Vonnis
- 8. Hoger beroep en cassatie
- 9. Straftijdverkorting
- 10. Overlevering

Arrestatie

Bij uw arrestatie hoort u op uw rechten te worden gewezen. Als u niet bent gewezen op uw rechten moet u dit bespreken met uw advocaat. De Spaanse autoriteiten zijn op basis van het Consulaire Verdrag van Wenen (1963) ook verplicht u te vragen of u contact wenst met de Nederlandse vertegenwooriging. Wanneer u dit wenst, nemen de Spaanse autoriteiten contact op met de Nederlandse vertegenwoordiging.

| 27 |

Op het politiebureau worden uw persoonlijke bezittingen, paspoort en eventuele andere identiteitspapieren ingenomen. Let erop dat u een bewijs van ontvangst krijgt. Deze spullen worden gewoonlijk overgedragen aan de detentie-inrichting waarnaar u wordt overgebracht. Bespreek met uw advocaat of het mogelijk is uw persoonlijke eigendommen terug te krijgen en of u deze kunt laten sturen naar het land waar u vandaan komt. De Nederlandse vertegenwoordiging kan u niet behulpzaam zijn bij het terugkrijgen en terugsturen van in beslaggenomen geld en bagage.

Bij vrijlating kunt u, indien uw paspoort niet meer geldig is of indien het paspoort door de politie niet is terugbezorgd, een tijdelijk reisdocument aanvragen bij de Nederlandse vertegenwoordiging. U betaalt daarvoor zelf de kosten. U dient er rekening mee te houden dat de behandelingsprocedure ongeveer 14 dagen in beslag neemt. Na terugkeer in Nederland kunt u een aanvraag voor een nieuw paspoort indienen.

| 128 | Ondervraging/verhoor

Direct na een arrestatie kunnen voor het gerechtelijk vooronderzoek diverse verhoren plaatsvinden. Een politieverhoor kan plaatsvinden in het bijzijn van uw advocaat. De advocaat kan erop letten dat het verhoor aan de eisen voldoet. De meeste advocaten stellen zich overigens in het algemeen passief op ten aanzien van dit punt. Als regel moet de politie binnen 24 uur de rechter-commissaris ("Juez de Instrucción") over uw arrestatie inlichten.

Deze moet binnen 72 uur ook verhoren in het bijzijn van uw advocaat.

De rechter-commissaris beslist over strafvervolging of invrijheidstelling.

Zowel bij het politieverhoor als bij het verhoor door de rechter-commissaris heeft u als verdachte het recht om te zwijgen. Overigens gaat de procedure bij zwijgen wel normaal door.

Ook wanneer er geen officieel proces-verbaal van het verhoor is opgemaakt, kan een verslag van het gesprek aan het strafdossier worden toegevoegd. Dit verslag kan gebruikt worden als bewijsmateriaal voor de rechtszaak. Als een dergelijk gesprek heeft plaatsgevonden, is het belangrijk dit te melden aan uw advocaat. Als u dat wenst, moet er tijdens een ondervraging of verhoor een tolk aanwezig zijn. U moet dit echter zelf kenbaar maken bij de autoriteiten.

Voorlopige hechtenis

Als de rechter-commissaris niet uw onmiddellijke invrijheidstelling heeft bevolen, gelast hij uw voorlopige hechtenis op verdenking van een misdrijf. De duur van voorlopige hechtenis varieert. Volgens de Spaanse wet mag de voorlopige hechtenis niet langer duren dan twee jaar. De duur van deze periode is geheel afhankelijk van de aard van het delict. In zeer ernstig of ingewikkelde strafzaken kan deze termijn evenwel verlengd worden met nog eens twee jaar.

Zodra de rechter-commissaris vindt dat het onderzoek is voltooid, geeft hij het dossier ter inzage aan de officier van justitie ("Fiscal"). Deze stelt een eis op. Het is in Spanje de gewoonte dat de officier van justitie zijn eis geruime tijd vóór de rechtszitting aan de beklaagde meedeelt. Daarna draagt hij het dossier over aan de rechtbank van de provincie ("Audiencia Provincial") waar het feit is gepleegd. Delicten die in meerdere provincies zijn gepleegd en waar sprake is van georganiseerde misdaad, worden behandeld door de rechtbank te Madrid ("Audiencia Nacional").

Vrijlating op borgtocht

In principe kunt u tijdens de voorlopige hechtenis vrijlating op borgtocht krijgen. U moet dan een door de rechter-commissaris vastgesteld bedrag aan de rechtbank overmaken als waarborgsom. Als u tijdens uw borgtocht niet op de rechtszitting verschijnt of andere gestelde voorwaarden niet nakomt, vervalt dit bedrag aan de Spaanse staat.

Buitenlanders kunnen meestal niet profiteren van deze mogelijkheid tot tijdelijke vrijlating. De rechter heeft namelijk minder garantie dat de verdachte verschijnt op de rechtszitting. De Nederlandse overheid verstrekt geen gelden voor de borgtocht. U moet de mogelijkheden van vrijlating op borgtocht bespreken met uw advocaat. Als u op borgtocht in voorlopige vrijheid wordt gesteld, gebeurd dat meestal op voorwaarde dat u zich op geregelde tijden meldt bij de Spaanse autoriteiten. U zult in een dergelijk geval en afwachting van de zitting soms lange tijd in uw eigen onderhoud moeten voorzien.

Voorlichtingsrapport reclassering

Het samenstellen van een rapport over uw sociale achtergrond is één van de zaken die de Nederlandse reclassering voor uw rechtszaak kan doen. In Nederland is het gebruikelijk dat de rechtbank bij het bepalen van de strafmaat rekening houdt met de bevindingen in een voorlichtingsrapport.

| 29 |

Ook in Spanje kunnen dit soort gegevens in een enkel geval belangrijk zijn. Taalproblemen en cultuurverschillen kunnen een goede communicatie tussen u, uw advocaat en de rechtbank in de weg staan. Een voorlichtingsrapport kan een positieve invloed hebben op de uiteindelijke strafbepaling. De beschikbaarheid van een voorlichtingsrapport biedt echter geen garantie tot strafvermindering.

In het rapport beschrijft een beëdigd reclasseringsmedewerker de omstandigheden waarin u verkeerde vóór uw arrestatie. Bijvoorbeeld het al dan niet wonen in gezinsverband, het hebben van werk of het volgen van een opleiding. En ook, indien nodig, feiten over uw levensloop, uw opvoeding, ernstige ziekten, en in een aantal gevallen eerdere contacten met justitie. Deze inlichtingen worden - alleen met uw toestemming - verzameld bij personen die u goed kennen, zoals familieleden, partner, werkgever, huisarts of maatschappelijk werker. Soms bevat het rapport een plan voor eventuele hulp die de reclassering kan bieden tijdens gevangenschap of er na. Het uitbrengen van een rapport is niet altijd mogelijk of zinvol. Wanneer u onvoldoende referenten opgeeft en weinig inlichtingen over u te krijgen zijn, is het niet mogelijk een rapport te schrijven. Als u al een strafblad heeft wordt er meestal geen rapport opgemaakt.

Uw advocaat ontvangt het rapport rechtstreeks van de Reclassering Nederland. Reclassering Nederland verzoekt de advocaat het rapport met u te bespreken. U kunt in overleg met uw advocaat beoordelen of u het rapport wilt gebruiken voor uw rechtszaak en wanneer dit het beste kan. Er zijn voor u geen kosten verbonden aan het maken en vertalen van uw rapport. Het is van belang dat u dit rapport in een zo vroeg mogelijk stadium aanvraagt, temeer omdat er veel tijd mee gemoeid is. Een rapport vraagt u aan door het invullen en ondertekenen van een formulier dat de Nederlandse vertegenwoordiging u toestuurt na uw arrestatie of op uw verzoek.

Rechtszitting

Op de rechtszitting zijn de advocaat en zo nodig een tolk aanwezig. Als er geen tolk aanwezig is, kan u of uw advocaat vragen het proces uit te stellen. U kunt niet veroordeeld worden wanneer u niet aanwezig bent. Bijvoorbeeld als u op borgtocht in voorlopige vrijheid bent gesteld en ondanks oproep niet op de rechtszitting verschijnt. U wordt dan

voortvluchtig verklaard en de Spaanse justitie vaardigt een internationaal arrestatiebevel uit.

Vonnis

De advocaat kan u het beste voorlichten over de eventuele strafmaat. Meestal worden naast vrijheidsstraffen ook geldboetes opgelegd. Deze kunnen omgezet worden in verlenging van hechtenis, maximaal zes maanden, wanneer u niet betaald. De Nederlandse overheid betaalt uw boetes niet en leent u daarvoor ook geen geld. Een veroordeling in Spanje van een Nederlandse ingezetene wordt door de Spaanse Justitieautoriteiten aan de Nederlandse Justitieautoriteiten doorgegeven en levert in Nederland een aantekening in de Justitiële persoonsdocumentatie op. Veel gearresteerde Nederlanders worden verdacht van overtreding van de drugswetgeving. Goederen en gelden die volgens de rechter betrekking hebben op het delict, neemt de Spaanse justitie in beslag.

Wanneer bij een drugsdelict de drugs in een auto worden aangetroffen, kan deze auto in beslag genomen worden. In verband met de motorrijtuigenbelasting die u in Nederland nog steeds moet betalen zolang de auto op uw naam staat, is het van belang dat u de verbeurdverklaring aan de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) in Veendam zendt.

Hoger beroep en cassatie

Als u niet akkoord gaat met het vonnis van de rechtbank, kunt u met hulp van uw advocaat hoger beroep aantekenen ("apelar"). Hoger beroep moet u instellen binnen een bepaalde termijn nadat het vonnis is uitgesproken. Meestal is dit 5 dagen. Uw advocaat kan u hierover informeren. De ervaring leert dat behandeling in hoger beroep vaak een zeer langdurige zaak is.

Beroep in cassatie ("recurso de casación") tekent u aan bij de Hoge Raad ("Tribunal Supremo") te Madrid. Als de Hoge Raad overtreding van de wettelijke vormvoorschriften constateert, wordt de zaak terugverwezen naar de rechtbank, die een nieuw vonnis moet wijzen. Wanneer de wet door de rechter niet goed is toegepast, spreekt de Hoge Raad zelf een nieuw vonnis uit. Dat vonnis kan alleen hoger uitvallen dan het vonnis van de rechtbank wanneer ook de officier van justitie in cassatie is gegaan. Als u beroep in cassatie heeft aangetekend, mag uw voorlopige hechtenis niet langer duren dan de helft van de oorspronkelijk opgelegde gevangenisstraf.

| 31 |

In Spanje zijn de volgende straftijdverkortingen mogelijk:

Gratie

Gratie ("indulto") kan in Spanje alleen aan een individuele gedetineerde worden verleend voor de gehele of een gedeelte van de strafperiode. Alleen de Koning kan deze gratie verlenen. Hij volgt daarbij het advies van de ministerraad. Handelaren en vervoerders van verdovende middelen komen in het algemeen niet in aanmerking voor gratie. De Spaanse Grondwet bepaalt dat er nooit algemene gratie, die voor meerdere gedetineerden tegelijk geldt, wordt verleend. Bij regeringsjubilea en staatsbezoeken doen er telkens geruchten de ronde over gratieverlening door de Koning. De praktijk leert evenwel dat het om niet meer dan geruchten gaat en dat de Koning bij die gelegenheden geen gratie verleent.

Voorwaardelijke invrijheidstelling

De voorwaardelijke invrijheidstelling ("libertad condicional") maakt het mogelijk het restant van de straf in vrijheid door te brengen. De beslissing om iemand voorwaardelijk in vrijheid te stellen, neemt de toeziend rechter ("Juez de Vigilancia"). Deze wint daarvoor eerst advies in bij de directeur van de gevangenis. Aan zijn advies wordt grote waarde gehecht.

Volgens het Wetboek van Strafrecht kan voorwaardelijke invrijheidstelling verleend worden als driekwart van de straf is uitgezeten en de gedetineerde de derde graad ("tercer grado") van de gevangenisclassificatie heeft verkregen.

Deze regel geldt ook voor buitenlanders. In bijzondere omstandigheden kan men, afhankelijk van het getoonde gedrag in de gevangenis en goede toekomstmogelijkheden, al na twee derde van de straf vrijkomen. Voorwaardelijke invrijheidstelling is ook eerder mogelijk voor mensen die zeventig jaar of ouder zijn of voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn.

U kunt zelf (of eventueel via uw advocaat) een verzoek tot verkrijging van voorwaardelijke invrijheidsstelling indienen via de gevangenisdirectie aan de "Juez de Vigilancia". Informatie hierover moet u opvragen bij de "jurista", de juridisch medewerker van de gevangenis.

|32|

Overlevering

Nederland en Spanje hebben het Europees Verdrag betreffende Overlevering (Parijs, 13 december 1957) geratificeerd. Afhankelijk van het delict kan Nederland u aan Spanje overleveren. Dat kan ook wanneer u de Nederlandse nationaliteit heeft. Wanneer u in Spanje wordt gearresteerd op verzoek tot overlevering van Nederlandse of, in een enkel geval, op verzoek van buitenlandse autoriteiten, zijn de gegevens vermeld in deze brochure niet op alle punten van toepassing. De Spaanse autoriteiten bemoeien zich in dat geval niet met de schuldvraag. Voor de Spaanse autoriteiten is het alleen van belang dat het land dat om overlevering vraagt alle documenten op tijd indient en de geldende verdragen juist toepast. Als u zich tegen de overlevering verzet, behandelt de strafkamer van de rechtbank te Madrid ("Audiencia Nacional") de zaak. De afhandeling van overleveringsverzoeken duurt vier tot twaalf maanden.

Wanneer u akkoord gaat met de overlevering kan deze binnen enkele weken worden uitgevoerd. In Nederland wordt gewoonlijk de tijd die u in een Spaanse gevangenis heeft gezeten in afwachting van de overlevering, afgetrokken van de door de rechter opgelegde gevangenisstraf. Na de afronding van de overleveringsprocedure haalt de Nederlandse dan wel buitenlandse politie u op.

6. Mogelijkheid tot strafoverdracht

Algemeen

Het is onder bepaalde voorwaarden en na toestemming van de verantwoordelijke autoriteiten mogelijk, uw (rest)straf in Nederland uit te zitten. Dat heet strafoverdracht. Er zijn drie mogelijkheden voor strafoverdracht:

- 1. De WOTS¹ geldt voor landen <u>buiten de EU</u> waar Nederland een verdrag tot overbrenging mee heeft afgesloten én voor die EU-landen waar de WETS nog niet in werking is. Nederland en het land waar u gedetineerd bent, mogen een verzoek tot overbrenging naar Nederland weigeren zonder u daarvoor een reden op te geven.
- 2. De WETS² geldt alléén voor landen <u>binnen de EU</u> die de WETS hebben opgenomen in hun nationale wetgeving. Nederland heeft dit in 2012 gedaan. Strafoverdracht vindt onder de WETS-regelgeving plaats, tenzij u vóór 5 december 2011 veroordeeld bent. In dat geval geldt nog de WOTS.
- Caraïbisch Nederland, Aruba, Curaçao en St. Maarten kennen een eigen uitvoeringswet voor strafoverdracht. Deze wordt LOTS³ genoemd.

In Spanje zijn de WETS en de LOTS van toepassing omdat de nationale wetgeving is aangepast.

| 35 |

¹ Wet Overdracht Tenuitvoerlegging Strafvonnissen'

^{2 &#}x27;Wet wederzijdse Erkenning en Tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke Sancties'

³ 'Landsverordening inzake de Overdracht Tenuitvoerlegging van Strafvonnissen'

Aanvraagprocedure

U kunt bij de gevangenisdirectie aangeven, dat u in aanmerking wilt komen voor de WOTS/LOTS. Bij de WETS kunt u niet zelf een verzoek tot overbrenging indienen. Alléén het land waar u bent veroordeeld, mag dit doen. De Nederlandse vertegenwoordiging kan u informatie geven over de lokale procedures met betrekking tot het aanvragen van de WOTS/WETS.

Meer weten?

WOTS/WETS

In Nederland valt strafoverdracht onder de verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie in Den Haag. U kunt contact opnemen met de afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS) van dit ministerie via de Informatielijn WETS/WOTS: 088 072 5963. Ook uw contactpersoon en uw advocaat kunnen dit nummer bellen als zij vragen hebben over strafoverdracht. Of kijkt u op de website:

www.dji.nl/onderwerpen/strafoverdracht-wots-en-wets.aspx.

LOTS

Strafoverdracht valt aan de kant van Caraïbisch Nederland en Curaçao onder de verantwoordelijkheid van de Procureur Generaal en op Aruba en Sint Maarten is de Minister van Justitie verantwoordelijk voor strafoverdracht. Wilt u meer weten dan kunt u contact opnemen met deze instanties. U vindt de adresgegevens in de bijlagen van deze brochure.

|36|

7. Tot slot

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse vertegenwoordiging zijn er voor u om u, daar waar mogelijk en toegestaan, bij te staan en te helpen. Alle informatie die u, uw familie of uw vrienden aan het ministerie van Buitenlandse Zaken of de Nederlandse vertegenwoordiging geven, blijft vertrouwelijk.

Hoe vindt u een ambassade of consulaat

In de hoofdsteden van de meeste landen kunt u een Nederlandse vertegenwoordiging vinden. Adressen van Nederlandse vertegenwoor-digingen vindt u op: www.rijksoverheid.nl, in het lokale telefoonboek of bij de lokale autoriteten.

Honoraire Consuls

Nederland wordt in veel landen en plaatsen vertegenwoordigd door een honorair consul. Dit zijn vaak mensen uit het bedrijfsleven, die naast hun normale werkzaamheden de Nederlandse belangen behartigen in een bepaald land of gebied dat zij goed kennen. De honoraire consul is niet altijd een Nederlander. Met sommige honoraire consuls kunt u daarom alleen Engels of een derde taal spreken.

37

8. Bijlagen

Bijlage 1 Adressenlijst Nederlandse vertegenwoordiging

Spanje

Ambassade te Madrid

Embajada del Reino de los Países Bajos Torre Espacio Paseo de la Castellana 259 D, planta 36 28046 Madrid

T +34 (0)91 353 7512

F +34 (0)91 353 7575

E mad-info@minbuza.nl

39

|40|

Bijlage 2 Overige nuttige adressen

Nederland

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid

Afdeling Consulaire Aangelegenheden (DCV/CA)

Postbus 20061

2500 EB Den Haag

T +31 (0)70 348 5050

F +31 (0)70 348 5256

E dcv-ca@minbuza.nl

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Dienst Justitiële Inrichtingen

Afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS)

Postbus 30132

2500 GC Den Haag

WOTS Informatielijn (bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur

Nederlandse tijd)

T +31 (0)88 072 5963

F +31 (0)88 072 5874

E ios@dji.minjus.nl

Reclassering Nederland/Bureau Buitenland

Postbus 136

3500 AC Utrecht

T +31 (0)30 287 9900

F +31 (0)30 287 9998

E buitenland@reclassering.nl

Stichting PrisonLAW

Panamalaan 6B

1019 AZ AMSTERDAM

T +31 (0)20 663 3397

F +31 (0)20 693 9980

E info@prisonlaw.nl

|41|

Aruba

Arubaanse Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming 1961

Windstraat 19

Oranjestad, Aruba

T +297 (5)82 1496 / 2491 / 8494

F +297 (5)83 0084

Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba (VNO)

L.G. Smith Boulevard 44

Oranjestad, Aruba

T +297 (5)25 2866 | +31 (0)70 426 8905

F +297 (5)25 2850

E info@vno.minbzk.nl

Parket Procureur-Generaal Aruba

Havenstraat 2. Oranjestad, Aruba

T +297 (5)82 1415

F +297 (5)83 8891

Curação

Vertegenwoordiging van Nederland in Willemstad, Curaçao (VNW)

Scharlooweg 55

Willemstad, Curação

T +599 (9)434 3200

F +599 (9)461 4705

E info@vnw.minbzk.nl

Stichting Reclassering Curação

Scharlooweg 154-156

Curaçao

T +599 (9)461 1832

F +599 (9)465 5105

Parket Procureur-Generaal Curação

Wilhelminaplein 4

Willemstad, Curação

T +599 (9)463 4111

F +599 (9)461 3786

|42|

St. Maarten

Vertegenwoordiging van Nederland in Philipsburg, St. Maarten (VNP)

Frontstraat 26

Phillipsburg, St. Maarten N.A.

Postbus 502

T +1 721 (5)43 0140/41

F +1 721 (5)43 0142

E info@vnp.minbzk.nl

Bonaire

Stichting Reclassering Bonaire

Gallery Shopping Mall

Kaya LD Gerharts Nr. 8

Bonaire

T +599 (7)173 288

F +599 (7)173 287

Frankrijk

Bijlage 3 Landenlijst

Andorra Portugal Italië Australië IJsland Roemenië België Japan San Marino Bulgarije Kroatië Singapore Letland Slovenië Canada Cyprus Liechtenstein Slowakije Spanje Denemarken Litouwen Duitsland Luxemburg Tsjechië Estland Malta Vaticaanstad

Finland Verenigd Koninkrijk Monaco

Zweden

Zwitserland

Nieuw Zeeland

Noorwegen Griekenland Hongarije Oostenrijk

Ierland Polen

Bijlage 4 Adressen van detentiecentra

Adressen van detentiecentra in Spanje kunt u vinden via de volgende link: www.institucionpenitenciaria.es

Woordenlijst

Juridische woorden in het Spaans

recht derecho rechtsbijstand asistencia jurídica gerechtigheid justicia rechtbank tribunal de justicia/Juzgado rechter juez hogere/lagere rechter juez Superior/Inferior militaire/burgerlijke rechter juez Militar/Civil opperste rechter juez Supremo strafproces proceso penal strafrecht derecho penal strafrechtspraak jurisdicción penal strafregister registro penal straftijd condena, duración de la pena zijn straftijd uitzitten cumplir su condena vonnis sentencia rechterlijk uitspraak sentencia, fallo veroordelende uitspraak condena, veredicto rechtszitting sesión de tribunal, audiencia hoger beroep apelar, recurso de apelación uitwijzing expulsión drugshandel tráfico de drogas, narcotráfico verdovende middelen narcóticos, drogas strafvermindering reducción de la pena strafverkorting reducción de prestación social gedetineerde detenido wettelijk voorschriften precepto legal hechtenis prisión, arresto wettig lícito, legítimo rechtszaal sala de audiencia juridische bijstand auxilio judicial, asistencia jurídica officier van justitie fiscal fiscale beschuldiging/aanklacht acusación fiscal gerechtshof corte de apelación hoge raad tribunal supremo

strafmaat grado de la pena

| 49 |

cassatie recurso de casación beroep in cassatie instellen interponer recuso de casación (vernietiging of verbreking van het vonnis)

Praktische zinnen en woorden in het Spaans

Ik wil een verzoek indienen om te Deseo presentar una solicitud para spreken met... hablar con...

Ik wil een bezoek brengen aan: Deseo visitar a:

de directeur el director

de aalmoezenier/geestelijke verzorger el capellán/pastor

de maatschappelijk werker el asistente social

de medische verzorger (arts) el médico

de hoofdbewaarder el jefe de servicios

de dokter el médico

de tandarts el dentista

de kapper el peluquero

Ik wil een speciale brief Deseo escribir una carta especial a:

schrijven naar:

de rechtbank el juzgado

mijn advocaat mi abogado

de politie la policía

de officier van justitie el fiscal

de rechter-commissaris el juez de instrucción

mijn ambassade/consulaat mi embajada/consulado

mijn ouders/vrouw/echtgenoot mis padres/esposa/esposo

Reclassering Nederland reinserción social en los Países Bajos

anderen otros

Waar kan ik krijgen/kopen/ Donde puedo obtener/comprar/

bestellen: solicitar:

Ik heb nodig: Necesito:

zeep jabón

tandpasta pasta de dientes

tandenborstel cepillo de dientes

handdoek toalla

kam peine

scheerapparaat máquina de afeitar

scheermesjes cuchillas

|50|

toiletpapier papel higiénico po orinal condooms preservativos maandverband toallas higiénicas schoonmaakartikelen voor de cel artículos de limpieza para mi celda schoenpoets betún para zapatos schoenborstel cepillo para zapatos postzegels sellos leesboeken libros kranten periódicos tijdschriften revistas sigaretten cigarrillos aansteker encendedor lucifers fósforos naald en draad aguja e hilo pen lapicero enveloppen sobres schrijfpapier papel de escribir

Kan ik (in-)ruilen: Puedo cambiar: kapot beddengoed equipo de cama roto kapotte cel uitrusting equipo de celda roto Ik begrijp het Comprendo Ik begrijp het niet No comprendo Ik heb een dieet Tengo un régimen Ik heb een kopie van mijn Necesito una copia de la sentencia vonnis nodig Ik heb medicijnen nodig Necesito medicamentos Ik heb problemen met mijn Tengo problemas con mi compañe celgenoot ro de celda Ik heb problemen met mijn werk Tengo problemas con mi trabajo Mag ik met iemand anders ¿Puedo estar con otra persona op de cel? en la celda? maandag lunes dinsdag martes woensdag miércoles donderdag jueves vrijdag viernes zaterdag sábado

zondag domingo 's morgens por la mañana 's middags por la tarde 's avonds por la noche gisteren ayer vandaag hoy morgen mañana vorige week la semana pasada volgende week la próxima semana vorige maand el mes pasado volgende maand el próximo mes voor antes na después goed bien niet goed no está bien waarom por qué scheren afeitar bad baño haar knippen cortar el pelo

|52|

okBrasiliaHarare lakartaNewDelhiParan

AvivAbuDhabiCo MoscowPristing

otonouLjubljanaLuxembourg

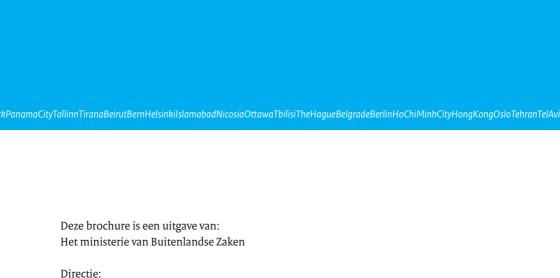
larare lakartaNewDelhiParan

aOttawaTbilisiTheHaqueBelgradeB

hingtonAlgiersCapeTownDarEsSalaamKuwaitMaputoKioL

siTheHaqueBelgradeBerlinH

/HongKongOsloTehranTelAvivAbuDhabiColomboCopenhagenLondonLuandaSanJo

Consulaire Zaken en Visumbeleid Afdeling Consulaire Aangelegenheden

Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag

© Buitenlandse Zaken | april 2015

www.rijksoverheid.nl

(DCV/CA)

Opmaak: Xerox/OBT

15BUZ85691